

mittén för *The International Journal of Neuroscience*). Professor Hydén är verksam i Göteborg och uppger själv att han inte skrivit den nämnda artikeln eller känner till den skandinaviska tidskrift där Kuznetsov hävdar att den publicerats. Denna påstådda artikel, liksom flera andra i referenslistan, har ologiska titlar med grammatiska fel. Sammanlagt tyder detta på att många referenser är påhittade. Kuznetsovs artikel vimlar dessutom av grammatiska fel och tryckfel.

Sammanfattningsvis har Kuznetsovs studie oklar strategi, den saknar kvalitativ dokumentation av experimenten och utvärderingen av resultaten är ofullständig. Detta gör hans slutsatser ogrundade. Ingen av de väsentliga metodreferenserna tycks existera. Således har Kuznetsovs kritik av evolutionen ingen som helst vetenskaplig grund. Möjligheten att hans evolutionskritiska artikel endast skulle vara ett dåligt skämt är dessvärre osannolik, eftersom den står med i hans vetenskapliga publikationslista.

*Dan Larhammar är verksam vid
Institutionen för medicinsk
genetik
Uppsala Universitet
Box 589
S-751 23 Uppsala
Tel: 018-17 43 13
Fax: 018-52 68 49
E-mail:
DAN@LBIO.EMBNET.SE*

Tor Nörretranders - i en annan värld

Dagens Nyheter's Tysta Mari (16/10) skvallrar om den danske kulturfilosofen och vetenskapsjournalisten Tor Nörretranders. Svenskans Idag-sida hade i en serie helsidesartiklar om honom gjort reklam för Nörretranders framträdande på en konferens om "Medvetande och sinne" i Stockholm, arrangerad av Svenska Dagbladet och föreningen Nytänkarna.

"Nörretranders framträdande blev mycket kort, några få minuter bara, men ändå lärorikt för sådana som intresserar sig för vilken effekt ett mot andra världar vidgat sinne har på medvetandet. Idag-sidans utlovade referat i SvD uteblev och en del av Nytänkarna sägs ha tänkt om.

Den mer än hundrahövdade publiken i Östra real fick pengarna tillbaka."

Enkla frågor

- Till och med i berget går tunnlar av grus och sten, tror Villaägaren som i nr 4/94 har en flera sidor lång artikel om slagrutemän. Vattnets hjältar som med sina klykor pekar ut var sommarstugeägarna ska gräva sina brunnar.

Slagrutan böjer sig mot jorden fem gånger och stannar upp vid den sjätte. Det betyder fem meter och en extra meter för att slippa bottenslammet. Sen frågar gängaren Rolf Norman om vattenmängden. Två utslag efter varandra betyder två tusen liter vatten per timme.

- Jag ställer enkla frågor till slagrutan och får enkla svar, förklarar han.

Vilken tur att Rolfs klyka är anpassad till metersystemet!

Personlighetsmätare

Den som inte vet vem han är rekommenderas att läsa tidskriften Ratten, som går ut till alla volvoägare (nr 3/94). Din favoritfärg kan nämligen berätta vem du är! Gillar du rött är du viljekraftig; gult är du spontan; grönt är du bra på att undervisa osv. Allt enligt Annika Langlés bok Ljus och färg som helande kraft (Energica förlag AB 1990). Men, jag som inte har någon särskild favoritfärg, vem är jag? En nolla?

Tror inte på healing

Cancerläkaren Jerzy Einhorn kommenterar en artikel om healing i Expressen (26 september, i serien Den nya andligheten). Han tror inte att aurahealing är medicinskt verksam och han påpekar att de alternativa metoderna har undersökts noga.

- Jag kan säga att idag är chansen mycket liten att hitta en verksam metod.

Men ändå tror han att metoderna kan hjälpa människor i ett svårt skede av livet. Han berättar för Expressen om en kvinna som hade cancer i underlivet. När det stod klart att inga andra metoder hjälpte ville hon ha behandling med medlet THX, vilket framställs ur kalvbräss. Tester har visat att det inte har någon medicinsk effekt.

- Vi lät henne få preparatet. Hon blev gladare och hävdade att smärtan hade försvunnit. Men tumören växte och växte.

- Man måste komma ihåg att smärta är en psykologisk upplevelse, och därför kan behandlingsmetoder ha effekt även om de inte har någon klinisk verkan.

"Partiet för naturens lag"

Två veckor före valet presenterades för pressen det första politiska parti vars partiprogram påstås vara "vetenskapligt bevisat". Den upptäckt som fullständigt ska uttradera världens elände heter yoga-flygning. Partiets första steg är att skapa en grupp av 7000 yoga-flygare som genom en "mental process" lyfter från marken, leviterar. Med hjälp av yoga-flygare och experter som ska styra partiet kommer alla problem att lösas, och statsskuld kommer att förbjudas i en ny lag. Bakom partiet ligger den multinationella sekten Transcendental Meditation (TM), och i ett pressmeddelande påstår de att partiet är aktivt i 40 länder.

Flera nyhetsmedier rapporterade med ironi och humor om det nybildade partiet. Svenskans förstasida pryddes av en bild av de på studs matta skuttande yoga-flygarna. Men ler gör man nog inte i Mocambique, där presidenten har planer på att sälja en fjärdedel av landet till TM.

Vem vann?

Största New Age-manifestationen någonsin i Sverige kan man nog kalla mässan Peace in mind på Medborgarhuset i Stockholm i oktober. Med anledning av jippet bjöd Aschbergs program Diskutabelt i TV3 in till debatt. Månterapeuter, utomjordingsexperter, medier och diverse energiterapeuter presenterades och en efter en föll så att säga på eget grepp. Frågorna från Aschberg och Hans Isaksson (styrelsemedlem i vår förening) var inte nådiga, och det hela blev faktiskt en riktigt rolig föreställning. Men anhängarna låter sig nog dessvärre inte påverkas så mycket. En reikihealer jag talade med på konferensen dagen efter tyckte självklart att det var New age-arna som vann.

Jag återkommer i ett senare nummer

INTERNATIONAL PEACE IN MIND FESTIVAL

Illustrator: Richard Trägårdh.

MEDBORGARHUSET 28-30 OKTOBER -94 STOCKHOLM

av Folkvett och berättar om de astrologer, helare, magnetterapeuter, nässköljare, flödesbalanserare osv jag intervjuade på mässan (för Vetenskapsradions räkning).

Anna Schytt

Se & hör — eller Det var bättre förr

Röster i radio/TV gick i graven för ett halvår sedan och efterföljdes av Se & hör, som ges ut av Allers förlag. I nummer 36 (september, 1994) visar tidningen hur svårt det kan vara att balansera mellan skepticism och vad de tror att läsarna vill ha. I en artikel med rubriken **Är Carola besatt av satan?** ägnas sex spalter åt

följande spekulation: Artisten vill ha barn men har ännu inte fått det. Om hon förblir barnlös måste det vara så att hon är besatt av satan.

De resterande spalterna ägnas dock med viss försiktighet åt fakta. Här finns en avhoppares egen berättelse och lite statistik över självmordsförsök med mera.

Detta kan jämföras med en notis i Röster i radio hösten 1931:

Frenologi — vetenskap eller humbug? (Frenologi är läran att man kan utläsa en människas karaktär utifrån skallens form.) Professor Ivar Broman kan där i fyra kärnfulla stycken förklara termen frenologi, presentera vilka vetenskapliga rön som ikullkastat teorin och berätta varför verksamma yrkesfrenologer trots att "de härvid är rov för en stor villfarel-

frenologi. Ur Svenska Familj-Journalen (1864): "bild, föreställande ett människohufvud indeladt i flere afdelningar, motsvarande läget av de organer eller hjerndelar, hvars yttringar betecknas af de små figurernas sysselsättningar och betydelse." Avdelningen längst ned i nacken visar centrum för könsdriften.

se" ändock påstår att de kan bedöma en människas viktigaste karaktärsdrag.

Varför tror inte redaktörerna för Se & hör att läsarna kan vara intresserade av en kritisk artikel om Livets ord, utan smaklösa spekulationer om Carolas eventuellt ofrivilliga barnlöshet? Kan läsarnas intresse idag bara väckas med kändisskriveriet?

Håkan Marklund

Legitimation i fara

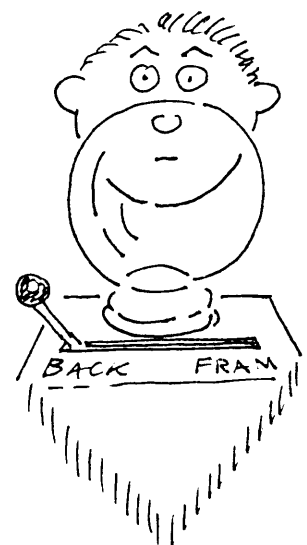
Höganästandläkaren Christer Malmström använder egenpåfunna testmetoder med bl a avföringsprov för att avgöra om patienter är kvicksilverförgiftade av amalgam. Han riskerar att förlora sin legitimation, eftersom sjukvårdens ansvarsnämnd anser att han som tandläkare saknar kompetens att bedöma en eventuell kvicksilverförgiftning. Symptomen finns på annat håll i kroppen än i tänderna, varför detta är en uppgift för läkare. Malmström säger sig dock komma att fortsätta även utan legitimation. "Patienterna är mycket viktigare än ansvarsnämnden", säger han.

(NST 21/6 1994)

Historiekunskaper viktiga

FOLKVETT har tidigare berättat om spåmannen Kurt Svensson i Billesholm. I en intervju i *Kristianstadsbladet* den 14/3 1994 berättar han att han behandlar fobier genom att "titta in i" patientens tidigare liv. Arbetet kräver goda historiekunskaper: "Sedan måste man förstås också kunna historia och geografi. Det står ju inga årtal när jag går in i någons liv, utan jag får genom att se på kläder och hus avgöra var jag är och i vilken tid människorna jag ska hjälpa har levt i sina tidigare liv."

Reportern som fick dessa informationer fick också veta att han själv hade levt på 1500-talet och förmodligen var son till Erik XIV och Karin Månsdotter.

-OJ! I ETT TIDIGARE LIV VAR JAG BARON MÜNCHAUSEN!

UFO:n farliga för företagen?

Den s k pollenkungen Gösta Carlsson har nyligen framträtt och berättat om ett möte med "utomjordingar" den 18 maj 1946. Att han inte berättat om saken tidigare berodde på att han måste vara "mycket försiktig, eftersom jag kunde förstört mina företag."

(iDAG 27/8 1994)

Gurgeldiagnos

iDAG den 11/8 1994 rapporterar om ett gurgelvatten som ska ge oss besked om "vilka sjukdomar vi bär på, nedärvda i generna. Skumma runt litet med munvatten och du får svar på om du har anlag för cancer, astma eller cystisk fibros."

FOLKVETT:s korrespondent, som sände in klippet till oss, är tandläkare och är som sådan utomordentligt skeptisk till testet eftersom "det vid ett sådant test säkerligen kommer med fler celler än mänskliga om man gör som beskrivs".

Legitimerad spåkvinnor?

Ett riksförbund för teckentydare och framtidstolkare har nyligen bildats. Syftet är att organisera en legitimering för siare, jämte etiska regler för spådomsverksamheten.

Initiativtagare är Ylva Trollsveden i Umeå. "Vi måste rensa upp i våra egna led om spådomskonsten ska kunna åter skapa ett allmänt förtroende", säger hon. Siarkonsten har, menar hon, "fått dåligt rykte till följd av att oseriösa skojare har tillåtits härja inom spådomsbranschen och att människor, som fått gåvan att se både framåt och bakåt i tiden, inte tagit sitt etiska ansvar i sammanhanget."

Ylva Trollsveden har i tidigare liv varit både egyptier och eskimåkvinnor. "Egyptientiden var grym och olycklig, medan jag däremot var mycket nöjd med tillvaron som eskimå. Minnesfragmenten är allt för klara för att kunna avfärdas som fantasier. I den här tillvaron har mitt liv börjat att stabiliseras. Mycket tack vare att jag tycks ha funnit en betydelsefull livsuppgift."

Så här förklarar hon sina spåkonster:

"Enkelt uttryckt har alla människor en aura omkring sig, som skickar ut energiladdade känslösvågor. De kan förmedla besked till likväl tarotkort som till exempel kaffesump, vanliga spelkort, skriftstilen eller händerna."

(Norrländsk tidskrift
Nr 2, 1994)

Detta är alltså den "seriösa" spådomskonsten. Hur den "oseriösa" är beskaffad har FOLKVETT vid denna upplagas pressläggning ännu inte fått besked om.

Cirklar i sädesfält

Under sommaren 1994 iaktogs cirklar i sädesfält i bl a Harplinge utanför Halmstad samt i trakten av Mölle i Skåne.

Arne Gjärdman vid FOA säger att dessa cirklar i regel är gjorda "av människor. Syftet är att lura andra människor." Några enstaka cirklar kan dock ha tillkommit utan mänsklig hjälp, t ex kan de ha förorsakats av klotblixtar.

(Arbetet 23/7 1994)

Sven Ove Hansson

